



Uniunea Europeană

Ministerul Administrației și  
Internelor



Inspectoratul General  
pentru Imigrări

Ministerul Administrației și  
Internelor



Direcția Generală Afaceri  
Europene și Relații  
Internaționale



## **Migrant în România interculturală** **Raportul seminar - 14 martie 2013 Cluj-Napoca.**

### **Descrierea generală a acțiunii**

- (Scopul și obiectivele seminarului; Data și locul; Participanții; Parteneri – dacă este cazul; Programul)

Scopul celui de-al doilea seminar din cadrul proiectului : „**Migrant în România interculturală**”, implementat de **Institutul Intercultural Timișoara** în parteneriat cu **Liga Apărării Drepturilor Omului, filiala Cluj**, **Centrul pentru Resurse Civice Constanta**, **Asociația pentru Apărarea Drepturilor și Integrare Socială București** a fost acela de a dezvolta mecanismul de consultare creat în cadrul proiectului *Integrare și coeziune socială pentru RTT* și consolidat în cadrul proiectelor *Migrant în România* și *Migrant în România interculturală*, prin care se asigură o comunicare directă între membri ai comunităților de RTT, reprezentanți ai autorităților locale și ai societății civile locale.

**Seminarul a avut loc Joi, 14 martie 2013 la Casa de Cultură a Studenților, sala 22, între orele 15.00-19.00. Acest seminar a adăugat partenerilor tradiționali menționați mai sus, mai mulți parteneri locali și anume: Grupul de Inițiativă Basarabeană Cluj-Napoca, Comunitatea Pakistaneză Cluj Intercultural Awareness Organization (CIAO), Comunitatea Latino – Americană, Comunitatea Palestiniană – Asociația Palestinienilor din Transilvania, Asociația Culturală Româno - Arabă Ierusalim, Comunitatea Marocană Asociația Marocan – Europeană.**

**Echipa de elaborare a conceptului de seminar și de implementare a evenimentului a fost formată din: Ana Ludușan facilitator local Cluj-Napoca,**

**Ionela Răcățău, coordonator rețea națională de mediatori,**

**Daniela Cervinski, coordonator revistă Accent basarabean,**

### **Mediatorii:**

**Ali Shah - Comunitatea Pakistaneză, Cluj Intercultural Awareness Organization**

**Alex Jacho - Comunitatea Latino – Americană**

**Yans Aimn - Comunitatea Palestiniană, *Asociația Palestinienilor din Transilvania***

**Samir Moukhliiss - Comunitatea Marocană, *Asociația Marocan - Europeană***

**Cristina Răilean- *Grupul de Inițiativă Basarabeană Cluj-Napoca***



Uniunea Europeană

Ministerul Administrației și  
Internelor



Inspectoratul General  
pentru Imigrări

Ministerul Administrației și  
Internelor



Direcția Generală Afaceri  
Europene și Relații  
Internaționale



### **Echipa de internship LADO filiala Cluj formată din:**

- **Ioana Prislopan,**
- **Adriana Solovei,**
- **Marcela Mihailuța,**
- **Patricia Handroman,**
- **Mariana Sîrbu,**
- **Otilia Barbuță,**
- **Diana Toma,**
- **Carolina Sclifos.**

Seminarul s-a desfășurat sub forma unei dezbateri între cei 37 de participanți, pe de o parte mediatorii interculturali ca reprezentanți ai celor mai importante comunități de RTT din Cluj-Napoca proveniți din: Palestina, Pakistan, Mexic, Ecuador, Cuba, Peru, Ghana și nu în ultimul rând studenții din Republica Moldova, iar pe cealaltă parte reprezentanții Rectoratelor celor două universități clujene cu cei mai mulți studenți străini: Universitatea de Medicină și Farmacie (UMF) și Universitatea Babeș-Bolyai.

**Rectoratul UMF Cluj a fost reprezentat de Dr. Cosmin Puia, Directorul Departamentului pentru studenți străini.**

**Rectoratul UBB Cluj a fost reprezentat de:**

**Anca Filipovici- Responsabil de relația cu studenții străini,**

**Valentina Gîdea – responsabil de relația cu țările francofone,**

**Delia Flanța - secretar la Biroul de Relații Internaționale al Facultății de Studii Europene din cadrul Universității Babeș-Bolyai.**

Seminarul s-a desfășurat după următorul program:

### **Secțiunea 1. Nevoile și problemele studenților RTT pe parcursul educațional în Cluj-Napoca.**

- Prezentarea proiectelor: „*Migrant în România interculturală*” și „*Coordonarea națională a acțiunii de integrare a RTT în România*”, finanțatori, obiective, rezultate, parteneri. Au prezentat: Ana Ludușan, președinte LADO Filiala Cluj și facilitator local, Ionela Răcățău, coordonatoarea rețelei de mediatorii la nivel național și Daniela Cervinschi, coordonatoarea revistei „Accent basarabean” și consilier Centrul de Informare pentru Străini Cluj-Napoca.



Uniunea Europeană

Ministerul Administrației și  
Internelor



Inspectoratul General  
pentru Imigrări

Ministerul Administrației și  
Internelor



Direcția Generală Afaceri  
Europene și Relații  
Internaționale



- *Nevoile și problemele studenților RTT din Cluj-Napoca* - prezentare realizată de către mediatorii interculturali din Cluj-Napoca după cum urmează:

Ali Shah - Comunitatea Pakistaneză, [Cluj Intercultural Awareness Organization](#)

Alex Jacho - Comunitatea Latino – Americană

Yans Aimn - Comunitatea Palestiniană, *Asociația Palestinienilor din Transilvania*

Samir Moukhliiss - Comunitatea Marocană, *Asociația Marocan - Europeană*

Cristina Răilean- *Grupul de Inițiativă Basarabeană Cluj-Napoca*

## **Secțiunea 2. Răspunsul universităților clujene la nevoile de educație ale studenților RTT.**

- programe de studii, linii de specializare,
- taxe de școlarizare, burse,
- oportunități de ședere, servicii de sănătate,
- cursuri gratuite de limba română și de integrare culturală.
- 

## **Secțiunea 3. Dezbateri pe marginea prezentărilor.**

Seminarul a fost moderat de: Ana Ludușan, facilitator local.

## **Secțiunea 4. Seara interculturală de socializare**

**1. Seara interculturală de socializare la care au participat:** membri ai comunităților de resortisanți ai țărilor terțe, reprezentanți ai instituțiilor publice, mass media.

### **Detalierea subiectelor dezbătute**

- Ce s-a discutat?
- Care au fost argumentele / informațiile aduse în discuție?

Dezbaterea a început cu prezentarea programului seminarului de către Ana Ludușan. Ionela Răcățău a prezentat proiectul: „Migrant în România interculturală”, mai ales felul în care funcționează rețeaua mediatorilor la nivel local și național, rolul acestora pentru comunitățile de RTT, și mai ales pentru dialogul dintre RTT și spațiul public (instituții publice, societatea civilă).

Daniela Cervinski a prezentat proiectul: „Coordonarea națională a acțiunii de integrare a RTT în România”, obiectivele acestui proiect, cele 15 centre din România care oferă o gamă largă de servicii, de la



informare și consiliere în domeniul educației, sănătății, a obținerii unui loc de muncă până, consiliere juridică și psihologică până la sprijin material pentru membrii RTT cu situație materială precară.

Ana Ludușan i-a prezentat pe cei cinci mediatori din Cluj-Napoca și rolul acestora pentru rezolvarea nevoilor comunităților de RTT, rugând pe fiecare mediator să prezinte, la rândul lor, problemele adunate din comunitățile de care răspund, iar pe reprezentanții instituțiilor publice să răspundă la întrebările adresate de mediatori și de alți resortisanți, dar și să prezinte oportunitățile pe care universitățile clujene (UMF și UBB) le oferă studenților străini.

Alex Jacho, mediator intercultural pentru comunitatea latino-americană a arătat că tot mai mulți studenți latino-americani din țări precum: Mexic, Ecuador, Peru, Columbia, vin să studieze în România cu burse acordate de Statul Român prin Ministerul Afacerilor Externe dar și tineri care vin să studieze plătind taxe universităților clujene. Problema care s-a ridicat și care a generat o dezbatere vie este aceea a dreptului la educație a cetățeanului străin, membru de familie al unui cetățean român. Conform legislației în vigoare, cetățeanul străin, membru de familie al unui cetățean român, dobândește toate drepturile unui cetățean român, deci și în fața școlii acesta are aceleași drepturi ca și cetățeanul român. Numai că avem exemplul lui Alex Jacho care a dat concurs pentru un doctorat la Facultatea de Biologie a UBB Cluj, a fost acceptat și în momentul în care s-a prezentat pentru înscriere i s-au aplicat taxele pentru un cetățean străin. LADO Cluj a făcut o adresă la Decanatul acestei facultăți sesizând faptul că Alex Jacho beneficiază de toate drepturile unui cetățean român, conform legislației în vigoare, deci taxa de școlarizare este cea pentru studenții români. Răspunsul facultății a fost că Alex Jacho a fost încadrat la taxa pentru studenți străini conform principiului autonomiei universitare. Deoarece Alex Jacho nu a putut obține un loc de muncă mai mulți ani, trăind din veniturile soției, nu a putut să își permită să plătească o taxă de 3000 de Euro pe an pentru a beneficia de studiile doctorale pe care le-a câștigat prin concurs.

Problema a fost reținută de Anca Filipovici, responsabil pentru relația cu studenții străini, din cadrul Centrului de Cooperări Internaționale din cadrul UBB și a promis că această problemă va fi discutată cu responsabilii UBB.

Considerăm că este nevoie și de o ameliorare legislativă privind drepturile străinilor, membrii de familie ai unui cetățean român, în așa fel încât aceasta să nu mai dea posibilitatea la interpretări. Credem că principiul respectării legii celei mai favorabile, garantat de Constituția României, trebuie să fie aplicat și în acest caz.



Uniunea Europeană

Ministerul Administrației și  
Internelor



Inspectoratul General  
pentru Imigrări

Ministerul Administrației și  
Internelor



Direcția Generală Afaceri  
Europene și Relații  
Internaționale



O altă problemă ridicată de Alex Jacho este cea de reducere a taxelor de școlarizare. Domnul Dr. Cosmin Puia spune că România are taxe universitare foarte scăzute față de alte țări, mult mai scăzute chiar și decât Ungaria și Bulgaria.

Reprezentantul Grupului de Inițiativă Basarabeană a ridicat mai multe probleme.

1. Pincipala problemă cu care se confruntă studenții basarabeni an de an este aceea că ei primesc Un permis de ședere gratuit, o singură dată, pe toată perioada studiilor. Datorită faptului că facultățile nu-i pot repartiza în același cămin și în aceeași cameră pe toată perioada studiilor, ei își pierd această facilitate odată cu repartizarea lor în alt cămin și în altă cameră, ceea ce se întâmplă aproape în fiecare an. Odată cu schimbarea căminului și/sau a camerei, studentul este obligat să își schimbe permisul de ședere, iar de această dată, acesta este nevoit să plătească taxele de obținere a unui nou permis de ședere. Și acest lucru se întâmplă an de an. Deci este un drept teoretic care este luat, nu din vina studenților ci din lipsa locurilor din cămin și a administrării uneori necorespunzătoare a acestor facilități. Concluzia este că o atenție mai sporită din partea administrației căminelor ar putea rezolva această problemă. Anca Filipovici spune că această problemă este cunoscută și dezbătută la nivelul UBB și în momentul în care se va găsi o soluție aceasta va fi comunicată administrației căminelor și studenților.
2. A doua problemă importantă pentru studenții basarabeni este aceea a dreptului de bursier al Statului Român. Ca student basarabean acesta are dreptul la o bursă a Statului Român dar în momentul în care a redobândit cetățenia română, automat își pierde bursa și trebuie să își plătească studiile. Chiar și atunci când studentul basarabean care și-a obținut cetățenia română are medii care îl îndreptățesc să obțină o bursă de merit, acest drept nu este recunoscut de facultățile din România. Între dreptul la studii al studentului basarabean și dreptul de a-și redobândi cetățenia există un paradox pe care studentul basarabean nu are cum să îl rezolve. Dacă vrea să beneficieze de o bursă a Statului Român studentul basarabean nu este încurajat să își redobândească cetățenia română. Dacă nu a obținut-o pe timpul studiilor, acesta își pierde dreptul de ședere pentru care a venit în România. Concluzia este că și în acest caz e nevoie de o clarificare, ameliorare legislativă. O lege care îți dă cu o mână și îți ia cu două nu este o lege dreaptă.
3. Există o comunicare foarte lentă între secretariatele facultăților și studenți. Una din problemele de la începutul fiecărui an universitar este întârzierea cu care secretariatele facultăților comunică Ordinele de la Minister și care pun în dificultate studenții, deoarece ei nu pot face nici un fel de demers administrativ fără acest document. Este dată ca exemplu Facultatea de Științe Economice și



Uniunea Europeană

Ministerul Administrației și  
Internelor



Inspectoratul General  
pentru Imigrări

Ministerul Administrației și  
Internelor



Direcția Generală Afaceri  
Europene și Relații  
Internaționale



Gestiunea Afacerilor. Anca Filipovici îndeamnă Grupul de Inițiativă Basarabeană să colaboreze direct cu Centrul de Cooperări Internaționale pentru a Bloca aceasta problema de comunicare.

4. Site-ul Centrului de Cooperări Internaționale nu are informații actualizate la zi. Răspunsul este că se lucrează la configurarea imaginii și conținutului acestui site și că foarte curând vor exista toate informațiile la zi.
5. Anca Filipovici precizează că începând din acest an scrisorile de admitere pentru studenții străini vor fi emise direct de universități, facultățile urmând să aloce un număr de locuri pentru studenții străini.
6. UBB oferă studenților străini programe de tutoriat, cursuri pregătitoare de limbă română gratuite pentru studenții bursieri ai Statului Român. Taxele de școlarizare sunt de 230 de Euro pe lună și ele sunt stabilite de Minister, astfel că intervenția pentru micșorarea taxelor trebuie făcută la Ministerul Educației. Taxele de școlarizare sunt fixe pe toată durata studiilor. Acest lucru este valabil atât pentru UBB cât și pentru UMF.

Dr. Cosmin Puia a arătat că UMF Cluj acordă burse începând cu anul II de studii. Că există și burse prin care sunt plătite jumătate din taxele de studii, dar că bursele, indiferent de tipul acestora, se acordă pe criterii meritocratice, cea mai mică notă care permite unui student să ia bursă fiind nota 8. Dr. Cosmin Puia este adeptul admiterii prin concurs la UMF. Nu este de acord cu principiul care se practică și acum și se practica și pe vremea comunistă, conform căruia cine plătește este admis. Domnia sa este de părere că principiul meritocrat este cel mai corect principiu de admitere în facultăți.

Admite, de asemenea că obținerea certificatelor de conformitate pentru absolvenții UMF ar putea fi rezolvată mai ușor și mai repede printr-o colaborare, UMF- DSP și Ministerul Educației, respectiv Ministerul Sănătății.

### **Probleme ridicate în discuție și soluții generate**

<i>Problemă</i> (Cine a ridicat problema în discuție? Despre ce este vorba? De ce este o problema?)	<i>Posibile sugestii pentru rezolvarea problemei</i> (Ce se poate face pentru a ameliora situația? Cine și cum poate interveni?)	<i>Persoană / Grup de persoane vizate pentru rezolvarea ei</i> (Cine din cadrul grupului local de inițiativă își asumă observarea ameliorării situației? Care este termenul



Uniunea Europeană

Ministerul Administrației și  
Internelor



Inspectoratul General  
pentru Imigrări

Ministerul Administrației și  
Internelor



Direcția Generală Afaceri  
Europene și Relații  
Internaționale



		limită pentru ameliorarea situației?)
<p>Drepturile la educație a RTT. Alex Jacho, mediator intercultural pentru țările latino-americe. A ridicat problema Drepturilor la educație a RTT. Legislația cu privire la aceste drepturi este ambiguă și poate fi interpretată în sensul că poate fi invocată autonomia universitară în construirea taxelor școlare pentru studenții non europeni, deși conform legislației românești un cetățean străin căsătorit cu o cetățeană română are aceleași drepturi ca și un cetățean român, inclusiv privind accesul la educație.</p>	<p>LADO filiala Cluj a transmis o sesizare către rectoratul UBB, invocând dreptul la educație a lui Alex Jacho egal cu a unui cetățean român. Rectoratul UBB a transmis un răspuns prin care se invocă autonomia universitară cu privire la stabilirea taxelor școlare. Propunem o ameliorare legislativă în care să fie stipulat faptul că drepturile RTT sunt stabilite prin legile specifice și nu se poate da o interpretare mai puțin favorabilă acestor drepturi prin regulamentele interne ale unor instituții publice.</p>	<p>LADO filiala Cluj poate face propunerea de ameliorare legislativă parlamentarilor de Cluj până cel târziu în luna iunie 2013</p>
<p>Problema comunicării defectuoase dintre secretariatele unor facultăți din cadrul UBB și Grupul de studenți moldoveni care au probleme de refacere a permiselor de ședere, a întârzierii burselor sau</p>	<p>Anca Filipovici propune o colaborare directă între Centrul de Cooperări Internaționale și Grupul pentru Inițiativă Basarabeană..</p>	<p>Cristina Răileanu, președinte GIB Cluj. Nu a fost stabilit un termen.</p>



Uniunea Europeana

Ministerul Administrației și  
Internelor



Inspectoratul General  
pentru Imigrări

Ministerul Administrației și  
Internelor



Direcția Generală Afaceri  
Europene și Relații  
Internaționale



Institutul Intercultural  
Timisoara

repartizarea locurilor în cămine. Cristina Răileanu, președinte GIB Cluj		
--	--	--

## Concluziile seminarului

Întregul eveniment a fost organizat de echipa Ligii Apărării Drepturilor Omului, filiala Cluj împreună cu cei cinci mediatori interculturali din Cluj-Napoca, sprijiniți de echipa de studenți voluntari, active în cadrul LADO filiala Cluj. Pregătirile seminarului au început încă din decembrie când a fost formulat un prim concept al evenimentului. Acesta a fost restructurat de-a lungul celor trei luni la sugestia mediatorilor. Forma în care s-a desfășurat seminarul a avut acordul tuturor comunităților de RTT participante în seminar. Numărul ridicat de participanți și dezbaterile pe probleme reale arată cât de important este dialogul dintre comunitățile de imigranți și reprezentanții instituțiilor publice cu responsabilități în domeniul imigrației.

Au fost selectate 2 probleme. Una care privește dreptul la educație a RTT cu permis de ședere ca membru de familie a unui cetățean român. Ameliorarea constă în faptul că drepturile RTT sunt stabilite prin legile specifice și nu li se poate da o interpretare mai puțin favorabilă acestor drepturi prin regulamentele interne ale unor instituții publice.

Altă problemă constă în facilitarea comunicării între studenții basarabeni, facultăți și cămine studențești. Aceasta problemă se rezolvă printr-o colaborare directă între CCI și GIB Cluj.

Planificarea următorului seminar a fost stabilită la sfârșitul lunii mai 2013, în cadrul activităților Festivalului Migrație și Drepturile Omului, ediția a III-a, eveniment ce va avea loc pe parcursul a trei zile, însumând aproximativ 6 activități desfășurate în mai multe locații din Cluj-Napoca..

Invitați: reprezentanți ai Rectoratului UMF Cluj și ai Rectoratului UBB Cluj, ai Serviciului pentru Imigrări al județului Cluj, CAS Cluj AJOFM Cluj, ambadori ai unor comunități de RTT.

Întocmit de: Ana Ludușan, Daniela Cervinschi, Otilia Barbuță și Carolina Scifos

Aprobat de:

Facilitator local: Ana Ludușan

Responsabil seminarii locale și naționale: Romina Matei

Coordonator proiect: Eugen Gherga